

ת"פ 39607/02 - מדינת ישראל נגד ג'האד ביאע

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 15-02-39607 מדינת ישראל נ' ביאע

בפני כבוד השופט ג'יהה סקפה שפירא

בענין: מדינת ישראל

נגד

ג'האד ביאע

הכרעת דין

1. הנאשם מואשם בעבירות הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין התשל"ז- 1977 ובשימוש בכך או באיזומים כדי למנוע מעצר לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב] התשכ"ט- 1969.

2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 22.2.14 בשעה 13:30, בדרך שכם שבירושלים, עיכב השוטר דרור מזרחי את הנאשם לבדיקה, ולשם כך ביקש מהנאשם להתלוות אליו. בתגובה דחף הנאשם בחזקה את השוטר דרור, בעקבות זאת הודיע השוטר דרור לנאשם על מעצרו וובלב זה החל הנאשם להשתולל וכאשר השוטר התקרב אליו, ניסה הנאשם לדחוף אותו. שוטרים שהיו באותו מקום סייעו לשוטר דרור להשתלט על הנאשם, שהמשיך להתנגד בברך השוטר דרור ניסח את הנאשם ולהשתלט עליו, הנאשם שב והדף אותו. ואשר השוטר דרור ניסה לחבק את הנאשם ולהשתלט עליו, הנאשם שב והדף אותו.

3. הנאשם כפר באישום וטען כי באותו היום עוכב על ידי שוטרים בתחנת האוטובוס, רגע לפני עלייתו על האוטובוס בעת שהיא בדרכו לשיעור נהגה, והותקף על ידי השוטרים, וזאת ללא כל הצדקה.

4. מטעם המאשימה העידו שלושה שוטרי מג"ב שנכחו באותו אירוע והשתתפו במעצרו של הנאשם: מפקד הצוות, פקד דרור מזרחי, והשוטרים שחר דוסטכאמ ואיתן אדי, ומטעם ההגנה העיד הנאשם.

5. אני מקבלת את עדותו של מפקד הצוות, דרור מזרחי (להלן: "דרור") אשר לנسبות שקדמו לעיכובו של הנאשם. מעדתו של מפקד הצוות, אשר נזכר כי האירוע זכור לו, ואשר לא עלה בה סתרות או תמיות, עולה כי

חשו בנאשם התעוור בשל ניסיונו של הנאשם לנתק קשר עין ומגע עם השוטרים ולעקו אותם, ולא כפי שטען ב"כ הנאשם, בשל כך שהנאשם הוא גדול ממדים. אולם, העד שחר דוסטכאם (להלן: "שחר") העיד כי החשד הראשוני עלה בשל כך שהנאשם הדיע וכיסיו נראו נפוחים, ואולם מתוך תיאור התרחשויות על ידי השוטרים, ברור כי הפניה אל הנאשם נעשתה על פי החלטת ראש הצוות, ובלא شأنני הצוות קיימו ביניהם דין ודברים ביחס לניסיונות שהביאו כל אחד מהם בנפרד לחשוד בנאשם.

6. החשד שעלה בלבו של מפקד הצוות לנוכח התנהגותו של הנאשם, בתקופה שבה איירעו פגועי טרור לבביה של העיר, ובמקום שבשבি�תו התרחשו פגועים והוא הומר אדם ורוי נוכחות משטרתי, הוא חשד סביר שהצדיק בדיקה. ודוק - באותו שלב לא מדובר על ביצוע חיפוש על גופו של הנאשם, אלא בבדיקה כפי שתיאר אותה שחר - שיחה עם האדם החשוד, ובירור האם יש יסוד לחשד, באמצעות שיח זה בין הצדדים.

7. נקודת המחלוקת המרכזית בין הצדדים נוגעת למעשייהם של השוטרים לאחר שעלה החשד בלבם ביחס לנאשם.

8. על פי עדותו של דרור, הוא הגיע לנאשם ובקש שייתלווה אליו הוצאה לבדיקה, אך לא זכר מה אמר לו בבדיקה ואם אמר לו מהו סיבת העיכוב. לדבריו, הנאשם בתגובה אמר לו "תעוף מפה" ודחף אותו בחזקה, תוך ששכל כי יתרך ומדובר במידעיה לא רצונית של הנאשם, והדגים תנועת דחיפה עם כף יד פרושה קדימה. הוא הודיע לנאשם שהוא עוצר, והנאשם המשיך להשתולל ולחוף את השוטרים. כת השוטרים הדף את הנאשם למקום צדדי בתחנת האוטובוסים ושם הוא נאץ. דרור תיאר כי כאשר הוא והשוטרים האחרים ניסו לעצור את הנאשם, הוא ניסה לחבק את עורפו של הנאשם עם הזרוע, וכן דחף את הנאשם בבטנו עם אלה. במהלך תיאור הדברים שוב בחקירה נגדית אמר דרור "...הוא נתן לי אגרוף ודחף אותי" (עמ' 10 שורה 17) תיאור, שאינו מופיע בשום מקום אחר, ואולם הדברים נאמרו בתשובה לשאלת הסגנור האם העד הרגיש את המכחה של הנאשם, ומיד לאחר מכן הבהיר דרור כי אין מדובר במכת אגרוף אלא במכחה עם כף יד פרושה. אינני סבורה כי מדובר בסתריה מהותית העולה מדבריו עדותן.

9. על פי עדותו של שחר, דרור ביקש מן הנאשם תעודה זהות, הוא סבור שהנאשם אמר לו "לא רוצה" וראה כי הנאשם דחף את דרור עם יד שמאל בכח שמאלי. במקום התפתחה התקלהות, והוא דרור ושוטר נוסף ניסו לעצור את החשוד אשר דחף אותם והשתולל. הוא אזק את הנאשם ופעולה זו ארוכה זמן מה, בשל התנגדותו של הנאשם.

10. מנגד, הנאשם טען בעדו כי הגיע לתחנת האוטובוס בכוונה לעלות על אוטובוס בדרך לשיעור נהיגה. כשבמzd בטור לעלות על האוטובוס, במרקח של חצי מטר מהאוטובוס, הגיעו חיילים ותפסו אותו בחולצה. הוא הורד את ידו של החייל ו אמר לו "מה אתה עושה ומה אתה מסתכל עלי, מה עשית?" לפצע הגיעו חיילים נוספים, התנפלו עליו ולקחו אותו לתחנת המשטרה. כאשר התבקש הנאשם להתייחס לטענה כי דחף את השוטר והתנגד למעצמו אמר שלא עשה דבר מלבד הורדת ידו של השוטר שtaşס אותו בחולצה. הנאשם טען כי איש לא ביקש ממנו תעודה זהות, ואם היו מבקשים ב;zורה יפה היה נותן, כפי שנוהג לעשות מדי יום כשעובר במחסום. בمعנה לשאלות בית המשפט אמר הנאשם כי לידו כ- 20 אנשים והוא חושב שהחייבים הגיעו דזוקא אליו והוציאו אותו מתחם התוור באופן מכון, אך אין ידוע מדווק.

11. אני מקבלת את עדות השוטרים דרור ושרח' בבית המשפט, וסבירה כי ניתן לקבוע על פיה ממצאים. הגם שאין התאמה בין השניים ביחס לדברים המודיעקים שאמר דרור לנאשם ברגע שפנה אליו, רוח הדברים דומה- השוטרים פנו לנאשם בבקשתו לבדוק אותו, והנאשם סירב לבדיקה וטור כדי דחף את דרור. עובדה זו כשלעצמה יש בה כדי להגביר את עצמתו של החשד שהטעור בליבם של השוטרים ביחס לנאשם. דרור ביקש לעכב את הנאשם והנאשם המשיך לדחוף והתנגד לעיכוב ולמעצר בזירה אלימה.

לאמן הנמנע כי במהלך הפניה של דרור לנאשם נגע דרור בנאשם כדי להסביר את תשומת לבו בתחום המונן האנשיים שהקיפו אותו, ואולם אני מתקשה לקבל את טענות הנאשם לפיהן השוטרים התנצלו עליו לאחר שלטעתו הוריד את ידו של דרור מחולצתו. מתוך כלל הריאות, אפילו מתוך דברי הנאשם עצמו, עליה כי מעצרו של הנאשם ואיזיקתו לו בכח מצד השוטרים, ואולם מנגד, הנאשם שולל כי הוא עצמו עשה שימוש כלשהו בכך, למעט הורדת ידו של השוטר מחולצתו. משכך, קשה להבין כיצד זה התקשו השוטרים לעצור את הנאשם אלמלא זה התנגד למעצרו. אdegish, כי בחקירהו הנגדית של דרור לא הותחה בו גרסת הנאשם לפיה תפס בחולצתו של הנאשם מקדימה והנאשם הוריד את ידו, אלא הוא נשאל האם אכן שתפס את הנאשם מאחור, נתן לו בעיטה וגרר אותו הצידה שם הכה אותו יחד עם הוצאות, טענות שככל לא הופיעו בעדותו של הנאשם.

12. השוטר איתן אדי ("איתן") נכון גם הוא במהלך האירוע והעד בבית המשפט, ואולם לדבריו ניתן משקל נמוך ביותר, שכן במהלך עדותו הבהיר כי הוא אינו זוכר דבר מפרט באירוע, למעט עצם התרחשותו, וכי כל שאמר בעדות, מבוסס על דברים שקרה בדו"ח הפעולה. הדו"ח עצמו לא הוגש לבית המשפט. בנוסף, ניכר היה כי חלק מתחשובותיו של עד זה התבפסו על מסקנות שהסיק מהיכרותו את עדי הנסיבות והתנהגותם, ולא על זיכרונו אמיתי של הדברים.

13. מתוך שאלותיו של ב"כ הנאשם את עדי הנסיבות, ניתן היה להבין כי ישנה טענה לפיה הנאשם, שאינו דובר עברית, לא הבין את דבריהם של השוטרים שפנו אליו (ראו למשל עמ' 13 שורות 15-18). דברים אלה לא התגבשו לכדי טענה מסווגת במסגרת סיוכמי ההגנה, ואולם חשוב להבהיר את הנושא. הדיון בבית המשפט תורגם לנאשם, שפהת אמו ערבית, באמצעות מתרגם. עם זאת לא התרשםתי שהנאשם אינו מבין עברית כלל, אלא שהוא הבין לפחות חלקים מתוך התרחש באלם בשפה העברית. כך, כאשר אמרתי באולם שהדיון לא יכול להימשך כי המתרגם יצא מהאולם, הנאשם שאל מיד "אני אלך לקרוא לו?"; כשהתובעת שאלה בחקירה נגדית אם הנאשם מכיר את השוטרים, הוא השיב לשאלת שאל לפניה שטורגמה; כששאלה "אתה אומר ששאלת את השוטרים מה עשית" ענה לה כן, מבלי שהשאלה תורגמה; כששאלתי שאלת הבירה האם החוקר הוא שאמր לו שלא יצא שום דבר מטלונה במח"ש, השיב בחוקב עוד לפני שפניה שהשאלה תורגמה.

לנוכח דברים אלה שנכתבו על ידי בתרשומות שערכתי בנוגע להתרשמותי מן העדים בזמן הדיון, לא התרשםתי כי האירועים שairעו במפגש בין הנאשם לבין השוטרים הם תולדת של אי הבנה של הנאשם בנוגע לטיב פניויהם של השוטרים.

14. הנאשם מסר הودעה במשטרת ואולם הודעה זו לא הוגשה כראיה בבית המשפט. בהתאם לתהליכי השוואת העניינים שהובילה לכך: ביום 18.5.16 נקבע התייך לשמיית ראיות. ב"כ הנאשם הודיע לבית המשפט כי הוא מבקש לחזור

את כל עדי התביעה לרבות גובה ההודעה. בהחלטה מאותו היום נקבע התייך לשמיית ראיות וסיקוריהם ביום 16.8.9.16 מובן כי על פי החלטה זו, לו היה בדעתה של הגנה לקרו לעדי הגנה, היה עליה לזמן לדין שנקבע ליום 8.9.16.

ביום 7.9.16, ערב שמיית הראיות, הגישה המאשימה בקשה לתיקון כתוב האישום וביקשה להוסיף לרשימת עדי התביעה את גובה ההודעה, שמו נשמט מרשימה העדים. עוד הודיעה המאשימה במסגרת זו, כי אם יתוקן כתוב האישום לא יהיה בידי העד להתייצב למועד שנקבע לשמיית ראיות, וכן הודיעה כי מוטרת על שניים מעדי התביעה האחרים. הבקשה לתיקון כתוב האישום נדונה בפתח הדיון שנקבע לשמיית ראיות, וב"כ הנאשם הותיר את הבקשתה לשיקול דעת בית המשפט, אך עמד על כך כי הוא מבקש לחקור את גובה ההודעה, הן ביחס לנسبות גביית ההודעה, הן ביחס למחדלי חקירה בתיק. בנסיבות אלה, לאחר והודעת הנאשם הייתה מצויה בידי ב"כ הנאשם כבר מראשית הדרך, ומשברתי כי תיקון כתוב האישום לא יפגע באפשרות הנאשם להtagונן, וכן לנוכח עמדת הסניגור, הורייתי על תיקון כתוב האישום.

משהסתה מה שמיית עדי התביעה שהתייצבו לדין, דחיתי את בקשת התביעה לדחות את הדיון לשמיית עד התביעה שהוסיף לכותב האישום.

ציוון כי גם הגנה הסכימה לבקשתה לדחית הדיון, ואולם סברתי כי משעה שבו של עד זה היה בידי הגנה כבר מראשית הדרך והוא לא ביקשה לזמן עד הגנה גם שמו לא הופיע ברשימה של ציומיו, גילהה בכך את דעתה שאין מדובר בעד הנושא לה. כשללה הנאשם להיעיד, התביעה לא ביקשה להגיש את הودעתו בחקירה נגדית, גם שניותיה היה, לפחות לפחות קיבל את התייחסותו לנسبות גביית ההודעה. איש מב"כ הצדדים לא ביקש מהנאשם התייחסות לנسبות אלה, ומכך, טענות הגנה הנוגעות לנسبות גביית ההודעה, שתוכנה אינם ידוע, נותרו עלומות.

15. ב"כ הנאשם טען כי העובדה שלא נאספו סרטוני האבטחה ממוקם האירוע היא בגדר מחדר חקירה. מובן כי מוטב היה לו היה המשטרה פועלת בניסיון לאתר סרטוני מצלמות אבטחה. עם זאת סברתי כי העדרם של צילומי האבטחה אין בו כדי לפגום בתשתיות הראייתית הקיימת. מובן עוד, כי משעה שלא הוגש הודעת הנאשם במשטרת, עלולה קושי לקבל את טענות הגנה לפיה הנאשם ביקש כבר בשלב החקירה, כי יאספו סרטוני מצלמות האבטחה, וכי הימנעות מאיסוף ראיות אלה פגעה בהגנתו.

16. לנוכח האמור לעיל, משדיחתי את גרסת הנאשם וקיבנתי את עדות השוטרים דרור ושרחר, השתכנעתי מעבר לכל ספק סביר כי כאשר פנו השוטרים לנאשם בניסיון לברר את החשד שעלה בלבם כלפי, הנאשם דחף את השוטר דרור, השוטרים האחרים ניסו לעכבו והנאשם נהג באלים תוך שדחף אותם, עובדה שהקימה עילה למעצרו של הנאשם, שאף הוא בוצע תוך שימוש בכח מלחמת התנגדות הנאשם למעצר.

17. אני מרושעה את הנאשם בעבירות המוחוסות לו בכותב האישום.